

6 AANBEVELINGEN

De Raad acht het noodzakelijk dat publieke en private partijen maatregelen nemen om de voedselveiligheid structureel te verbeteren. Dit laat onverlet dat de Raad met name van private partijen veranderingen vraagt. Verbeteringen moeten in de sector als geheel tot stand komen. De Raad acht echter het zelforganiserende en zelfregulerende vermogen van private partijen op dit moment te gering om aan specifieke private partijen aanbevelingen te doen. Om die reden richt de Raad deze aanbevelingen aan de staatssecretaris van Economische Zaken en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Om een grotere eigen verantwoordelijkheid voor de vleessector mogelijk te maken, is het nodig dat de sector meer samenwerkt om de voedselveiligheid te waarborgen. Waar de aandacht van bedrijven nu vooral uitgaat naar de kwaliteit ('een mooi stuk vlees') en prijs, zou voedselveiligheid een prominentere plaats moeten innemen. Elk vleesbedrijf, en elke medewerker binnen dat bedrijf, dient ervan doordrongen te zijn dat de producten uiteindelijk bij consumenten terechtkomen en dat zij daarom een verantwoordelijkheid hebben voor de veiligheid ervan. Die verantwoordelijkheid kan niet naar volgende ketenschakels worden doorgeschoven.

Private ketenkwaliteitssystemen kunnen bijdragen aan een groter veiligheidsbesef en daarmee aan een grotere veiligheid van vlees. Ze moeten naast hygiëne ook gericht zijn op fraude. Bedrijven in de vleesketen zouden moeten verifiëren of de certificaten daadwerkelijk garantie bieden voor veilig vlees. Er is behoefte aan extra prikkels om samenwerking tussen bedrijven op het gebied van voedselveiligheid te bevorderen en bedrijven die onverantwoorde risico's nemen vanuit de sector zelf te corrigeren.

De Raad komt tot de volgende aanbevelingen:

Aan de staatssecretaris van Economische Zaken en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport:

1. Neem het initiatief om samen met de toezichthouder bindende afspraken te maken met private partijen om het niveau van voedselveiligheid structureel te verbeteren. Draag daarbij zorg dat:
 - a. bedrijven in de keten elkaar aanspreken op risicovol gedrag, zoals een onhygiënische slacht of onwettig handelen. Bedrijven moeten elkaar, en de NVWA, informeren over risicovol gedrag van andere bedrijven.
 - b. de herleidbaarheid van producten verbetert en de prestaties van individuele bedrijven op het gebied van voedselveiligheid voor de consument inzichtelijker worden.

- c. private certificering gepaard gaat met effectieve private handhaving. Afnemers moeten onaangekondigde bezoeken aan hun leveranciers brengen om te verifiëren of die volgens de afgesproken normen werken. Hierbij is nadrukkelijk aandacht voor de bestrijding van fraude.
 - d. bedrijven in de vleesketen het initiatief nemen om kennis, opleiding en bewustwording over voedselveiligheid met elkaar te ontwikkelen en delen, en hierin investeren.
 - e. er ongeacht het prijsniveau geen concessies worden gedaan aan de voedselveiligheid.
2. Geef in de prioriteitstelling voor de NVWA meer aandacht aan bestrijding van fraude in de vleesketen. Versterk daarbij vooral de capaciteit en effectiviteit van de opsporingsdienst. Bevorder samenwerking met opsporingsdiensten van andere departementen.
 3. Breng een heldere scheiding aan tussen keuring en toezicht, zodat er geen verwarring kan ontstaan over de rol van de publieke toezichthouder.
 4. Wijzig het systeem van kostendekkende tarieven voor keuring en toezicht zodanig, dat het primair is gericht op het waarborgen van de voedselveiligheid.
 5. Bevorder dat in de wet- en regelgeving, en in de uitwerking ervan, meer ruimte komt voor innovaties die de voedselveiligheid kunnen verbeteren.

Aan de Inspecteur-Generaal van de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit:

6. Breng de risico's in kwetsbare ketenschakels in kaart en bepaal de prioriteiten. Zie er, vanuit een helder onderscheid tussen keuring en toezicht, scherp op toe dat bedrijven hun verantwoordelijkheid voor voedselveiligheid waarmaken. Zoek bij opsporing samenwerking met andere opsporingsdiensten.